

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДОСВІДУ ФАКУЛЬТЕТІВ

1. ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

*Зарицька І. А., канд. екон. наук,
доц. кафедри міжнародної економіки*

СУЧАСНІ МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА НАБУТТЯ СТУДЕНТАМИ ПРАКТИЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

«Навчання завтрашнього дня повинно забезпечувати не лише надання інформації, а й способи роботи з нею. Студенти повинні навчатися відкидати старі ідеї, знати коли і як їх змінювати... вони мають навчитися вчитися, критично ставитися до вивченого та перевчатися... Неосвіченою людиною завтрашнього дня буде не той, хто не вміє читати, а той, хто не навчився вчитися»

Елвін Тоффлер («Футурошок»)

І дійсно, важко не погодитися з таким твердженням, особливо в сучасних умовах збільшення рівня безробіття серед молоді та посиленої конкуренції на ринку праці, де основними вимогами роботодавців до випускників є: наявність досвіду роботи та навиків зі спеціальності і самопрезентації, вміння адаптуватися, здатність до самоосвіти, а також володіння додатковими навиками (наявність двох дипломів, знання ПК, знання іноземних мов, наявність додаткових дипломів про підвищення кваліфікації та ін.).

Таким чином, сучасне інформаційне суспільство та об'єктивні вимоги ринку праці зумовлюють необхідність застосування працівниками освітніх закладів як традиційних, так і іннова-

ційних педагогічних технологій, які змістовно-процесуально відображають предметний, соціальний і психологічний контексти майбутньої професійної діяльності студента. Відповідно перед професорсько-викладацьким складом постає задача всебічної активізації навчального процесу з метою сприяння засвоєнню теоретичної складової курсу, розкриттю творчих здібностей студентів і формуванню у них ключових компетенцій, як свідчення готовності студентів користуватися засвоєними знаннями та навиками для вирішення практичних і теоретичних задач, що передбачає диверсифікацію форм і методів навчання.

Формування професійної компетентності фахівців усіх профілів передбачає взаємодію зі студентами з метою формування у них базових навичок:

- ❖ знання (відтворення інформації);
- ❖ розуміння (інтерпретація, пояснення важливої інформації);
- та навичок інтелектуального характеру:
- ❖ застосування (вирішення закритих проблемних ситуацій);
- ❖ аналізу (вирішення відкритих проблем);
- ❖ синтезу (знаходження унікальних відповідей у ситуаціях);
- ❖ оцінки (здійснення критичного судження на основі наявних знань).

У свою чергу досягнення поставлених цілей передбачає активізацію навчання в усіх напрямках. Процес активізації навчання реалізується через використання методів як активного, так і інтерактивного навчання, які вимагають конкретної спільної діяльності викладача і студента, впровадження різноманітних засобів, системи дій і прийомів, спрямованих на розв'язання поставленої навчальної мети (рис. 1).

Таким чином, враховуючи світовий досвід і практичні напрацювання колег по факультету МЕіМ, під час проведення практичних занять з курсу «міжнародна економіка» нами використовуються максимально урізноманітнені методи активізації роботи студентів, зокрема це і сприяння їх участі у студентських чемпіонатах, метою яких є формування практичних компетенцій студентства, і проведення конкурсів у межах аудиторної роботи (наприклад, змагання зі складання економічних пазлів, аналіз статей за проблемними питаннями теми, інтерактивні ігри та вікторини), метою яких є формування у студентів навичок синтезу та аналізу, а також сприяння їх соціалізації та формуванню у них навиків презентування.

Рис.1. Система заходів сприяння розвитку творчого потенціалу та формування практичних компетенцій студентів

По-перше, щодо участі студентів факультету в студентських чемпіонатах, які проводяться спільно з бізнесом і сприяють як здобуттю учасниками реального досвіду та можливого шансу на працевлаштування, так і формуванню позитивного іміджу університету за рахунок високих досягнень студентів. Зокрема, в цьому році студенти факультету МЕіМ були відмічені першою премією за найкращу презентацію своїх досліджень у конкурсі інвестиційних досліджень CFA, а за проміжними результатами «Біржової універсиади 2012» студенти факультету посідають перші місця серед понад 100 студентських команд зі 63 ВНЗ України.

Разом з тим, участь команди факультету у «Чемпіонаті України з інтернет-трейдингу 2012» серед студентських команд дозволила поглибити знання сутності та розуміння інструментів, місця, ролі та особливостей функціонування фондового ринку за рахунок: спільного перегляду студентами веб-семинарів за участі професіоналів з інвестиційних компаній (наприклад, Універ Капітал) та «Української біржі», виступів учасників конкурсу на практичних заняттях, обговорення значення фундаментального підходу до аналізу ситуації на фондових ринках.

По-друге, що стосується аудиторних занять, то під час їх проведення доцільно керуватися такими поставленими цілями, як: закріплення студентами «знання та розуміння теми», сприяння формуванню навиків взаємодії в межах щораз нових міні колективів і застосуванню інтелектуальних навиків, зокрема вміння аналізувати, оцінювати, застосовувати знання, синтезувати та створювати. Методи і форми досягнення поставлених цілей мають варіюватися залежно від тематики семінарського заняття. Проте, найзагальнішими формами активізації роботи студентів в аудиторії є ті, що здатні задіяти усіх присутніх і втримати їх увагу до виступів один одного. З огляду на це, типовими елементами семінарського заняття за темою «Світова валютна система» можуть стати: 1) опитування за основними питаннями теми (до 30 хв.); 2) складання економічних пазлів 4-ма міні групами (коли студентам пропонувалося відтворити етапи еволюції світової валютної системи з набору різних елементів) і спільна робота над виявленням можливих невідповідностей у конкуруючих міні-груп (15 хв.); 3) аналіз статей за проблемним питанням теми «реформування світової валютної системи» з виокремленням ключових особливостей сучасного етапу та презентація результатів роботи кожним учасником усіх міні-груп з формуванням власних висновків за заявленою темою (30 хв.). Цікавим є також досвід проведення економічної вікторини за тематикою семінарського заняття. Така вікторина може складатися з декількох раундів (раунд 1: відгадування категорій з МЕ; раунд 2: запитання творчого і проблемного характеру з МЕ; раунд 3: вирішення задачі; раунд 4: розв'язок головоломки; раунд 5: команди ставлять одна одній запитання, яке вони завчасно підготували супернику).

Таким чином, той факт, що найефективніше студент здатен засвоїти інформацію переважно в процесі активної взаємодії з рештою суб'єктів навчального процесу визначає цінність саме інтерактивної діалогової взаємодії як способу активізації навчання задля розвитку творчого потенціалу, в той час як практична імплементація здобутих знань не лише збільшує частку засвоєного матеріалу до 75—90 %, а й сприяє набуттю студентами практичних компетенцій і підвищує їх шанси на гідне працевлаштування.